

התוועדות

כבוד קדושת

אדמו"ר מנחם מענדל

זצוקללה"ה נבג"מ זי"ע

שניאורסאהן

מליובאוויטש

ש"פ בהר-בחוקתי, מבה"ח סיון, ה'תשל"א

חלק א – יו"ל לש"פ בהר-בחוקתי, מבה"ח סיון, ה'תשע"ז

יוצא לאור על ידי מערכת

„אוצר החסידים“

ברוקלין, נ.י.

770 איסטערן פארקוויי

שנת חמשת אלפים שבע מאות שבעים ושבע לבריאה

מוקדש

לחיזוק ההתקשרות לנשיאנו

כ"ק אדמו"ר זי"ע

ולזכות

התמים שניאור זלמן הכהן שיחי

לרגל הכנסו לעול המצוות

ועש"ק פ' בהר-בחוקתי, כ"ג אייר, ה'תשע"ז

ולזכות אָחיו ואחיותיו שיחיו

ולזכות הוריהם

הרה"ת ר' צבי הירש הכהן וזוגתו מרת עלקא שיחיו זרחי

נדפס על ידי ולזכות זקניהם

הרה"ת ר' יעקב יהודה ליב וזוגתו מרת חוה שיחיו אָלטיין

ב

בי"ה, יט' תמוז ה'תשי"ד
ברוקלין, נ.י.

הרה"ג ווי"ח אי"א נוי"נ איש רב פעלים
עוסק בצ"צ בעל מדעים וכו' מוהררש"ר שי

שלום וברכה!

בעתו הגיעני הדו"ח מהקונוונשפון, ועיינתי בהדו"ח השנתי של הנשיא, ונהניתי מכמה ענינים בקשר עם עבודת "ישראל הצעיר", והשי"ת יצליחם, ואת כת"ר בפרט, בעבודתם להגדיל תורה וקיום מצוותי ולהחדירם לחיים היום-יומיים של הדור החדש.

דרך אגב, ראיתי את האמור שם בענין שירות לאומי, והסיום שם אי ברור, ואפשר גם זה מעלה הוא, אף שאינו דומה להמעלה — אילו היו משמיטים הסיום לגמרי.

בקשר עם חג הגאולה, יב"ג תמוז, של כ"ק מו"ח אדמו"ר זצוקלה"ה נבג"מ זי"ע ממאסרו בשנת תרפ"ז, מוסג"פ חוברת ג' מרשימתו בענין המאסר, אשר בטח ימצא בה ענין.

בברכת הצלחה

מ. שניאורסאהן

ב

מצילום האגרת.

מוהררש"ר: מוהר"ר שמשון רפאל ווייס. אגרות נוספות אליו — לעיל אגרת הקודמת, ובהנסמן בהערות שם.
בהדו"ח השנתי של הנשיא: ראה גם אג"ק ח"ז אגרת ב'קפו (תשי"ג). ח"א אגרת ג'תרל (תש"ו).

בענין שירות לאומי: ראה אג"ק ח"ח אגרת ב'שעג (ס"ג), ובהנסמן בהערות שם.
חוברת ג' מרשימתו בענין המאסר: לקו"ד לקוט לו. נדפס בלקו"ד ח"ד תרמג, א ואילך.

בס"ד.

פתח דבר

לקראת ש"פ בהר"ב-בחוקתי, מבה"ח סיון, הבעל"ט — הננו מוציאים לאור חלק ראשון מהתוועדות ש"פ בהר"ב-בחוקתי, מבה"ח סיון ה'תשל"א, הנחה בלתי מוגה (חלק שני י"ל אי"ה לש"פ במדבר הבע"ל).

*

בתור הוספה — מכתבים (תדפיס מכרכי אגרות-קודש שמכינים עתה לדפוס).

*

ויה"ר שנזכה תיכף ומיד ממש לקיום היעוד "הקיצו ורננו גו", ומלכנו נשיאנו בראשם, וישמענו נפלאות מתורתו, "תורה חדשה מאתי תצא".

ועד הנחות בלה"ק

ל"ג בעומר, ה'תשע"ז,
ברוקלין, נ.י.

©

Published and Copyright 2017 by
LAHAK HANOCHOS INC.

788 Eastern Parkway Suite #408 Brooklyn, New York 11213

Tel. (718) 604-2610

info@lahak.org • http://www.lahak.org

The Kehot Logo is a trademark of Merkos L'inyonei Chinuch.

5777 • 2017

Printed in the United States of America

נדפס באדיבות דפוס

The PrintHouse

538 Johnson Ave. Brooklyn N.Y. 11237

(718) 628-6700

נסדר והוכן לדפוס

על ידי חיים שאול בן חנה

בדפוס „ועד הנחות בלה"ק"

(718) 604-2610

נדפס בסיוע ולזכות יצחק בן לאה וזוגתו רבקה ויקה בת רחל ומשפחתם שיחיו

הוספה

בי"ה, ערב חה"ש תשי"ב
ברוקלין

הרה"ג הו"ח אי"א נוי"נ עוסק בצ"צ וכו'
מוה"ר שמשון שי המכונה ד"ר ווייס.

שלום וברכה!

לקראת חג השבועות הבע"ל, הנני בזה לאחל לכת"ר ולכל מושפעיו שיחיו
— ברכת החג, ובלשון כ"ק מו"ח אדמו"ר זצוקלה"ה נבג"מ זי"ע, לקבלת
התורה בשמחה ובפנימיות.

ובהזדמנות זו הנני להביע בכתב מה שכבר מסרתי ע"י הרה"ח הו"ח
אי"א נוי"נ עוסק בצ"צ וכו' מוהרחמ"א שי חדקוב, את תודתי ושבועת רצוני
מעסקו בשלילת המיקראפאן בעיר לאַנקאַסטער, אשר ת"ל עשתה פרי. והשי"ת
יזכהו להוסיף אומץ ולהצליח בהרמת קרן ישראל סבא ובחזיון התורה
והיהדות.

בברכת החג

מ. שניאורסאהן

מצילום האגרת.

מוה"ר שמשון שי המכונה ד"ר ווייס: אגרות נוספות אליו — אג"ק חי"ג אגרת ד'תשכז,
ובהנסמן בהערות שם. לקמן אגרת הבאה.
בשלילת המיקראפאן: כנראה — בשבת ויום טוב. וראה גם אג"ק ח"כ אגרת ז'תס, ובהנסמן
בהערות שם. חכ"ט אגרת יא'רנו.

בס"ד. שיחת ש"פ בהר"בחותי, מבה"ח סיון, ה'תשל"א.

בלתי מוגה

א. בנוגע לחודש סיון, חודש השלישי (מניסן, ש"ראשון הוא לכם
לחדשי השנה¹), שמתברך ביום הש"ק זה, ישנו ענין מיוחד שבו חלוק
הוא משאר החדשים [כמדובר כמ"פ בנוגע לכל החדשים, שנוסף על
הענין המשותף שישנו בכולם בשהו (אפילו מצד ענין החודש), כמו ענין
יחוד שמשא וסיהרא², ובאותיות של הלכה: קידוש החודש וקידוש
הלבנה, יש לכל חודש ענינו המיוחד שבו חלוק משאר חדשי השנה] —
שבו הי' הענין של מתן תורה.

ואע"פ ש"זמן מתן תורתנו" הוא רק יום אחד בחודש סיון, וא"כ,
מהו ההכרח לומר שענין זה קשור עם כל החודש, שבזה הוא מיוחד מכל
שאר החדשים — הרי מצינו בגמרא³ בנוגע לסיפור עניני מ"ת והגדרים
והתנאים שבו, שמ"ת הי' "בירחא תליתאי", שמזה מובן, שהענין של מ"ת
קשור עם החודש כולו.

וההסברה בזה — ע"פ דברי הגמרא³ שהתורה היא "אוריאן תליתאי",
שנחלקת לשלשה: תורה נביאים וכתובים⁴ (עם היותה "תורה אחת"⁶),

ולכן, כשצריכים ליתן התורה לעם המתאים לכך, שדוקא להם
יכולים ליתן את התורה והם יכולים לקבלה — "ה' עוז ("אין עוז אלא
תורה"⁶) לעמו יתן (ועי"ז) ה' יברך את עמו בשלום"⁷ — צריך ליתנה
ל"עם תליתאי"³ (שנחלק לכהנים לויים וישראלים⁴, עם היותו "גוי אחד
בארץ"⁸, וכמ"ש בנוגע למ"ת גופא "ויחן שם ישראל", "ויחן לשון יחיד",
"כאיש אחד בלב אחד"⁹), שהוא העם המתאים לקבל "אוריאן תליתאי",
וכן הוא בנוגע לענין הזמן — שהו"ע עיקרי בכללות ענין הבריאה,
שנחלקת לעולם שנה (זמן) ונפש (אשר על ענין ג' בחי' אלו הוא יסוד
של הספר יצירה¹⁰) — שנתינת התורה צריכה להיות "בירחא תליתאי",
בחודש השלישי, שהוא חודש סיון.

(6) מדרש תהלים עה"פ. ועוד.

(7) תהלים כט, יא.

(8) ש"ב ז, כג. ועוד.

(9) יתרו יט, ב ובמכילתא ופרש"י.

(10) אוה"ת יתרו ריש ע' תתטו. ועוד.

(1) בא יב, ב.

(2) ראה אוה"ת בראשית ד, סע"ב ואילך.

(3) שבת פח, א.

(4) פרש"י שם.

(5) חסר קצת (המו"ל).

ב. ויש לבאר מעלת ענין השלישי דוקא — שעפ"ז יובן גם העילוי דמ"ת:

מבואר בכ"מ (בספרי חקירה, ועוד יותר בספרי קבלה, ובארוכה יותר בחסידות חב"ד) שהטעם לכללות בריאת סדר השתלשלות הוא כדי שיוכל להיות ענין הבחירה — כי:

קודם הבריאה — "הי' הוא ושמו בלבד"¹¹, שהי' ממלא את כל המציאות, ולא הי' מקום למציאות אחרת¹² — "אין עוד מלבדו"¹³; וכיון שיש רק דבר אחד, אלקות בלבד — לא שייך ענין של בחירה, שבשביל זה יש צורך בשני דברים, שאז שייך לבחור ביניהם, כמ"ש¹⁴ "ראה נתתי לפניך גו' את החיים ואת הטוב וגו' (הענין ההפכי) ובחרת גו'".

ובשביל זה הי' כללות ענין הבריאה — שתהי' מציאות נוספת (שניי'), מציאות העולם, כדי שיוכל להיות ענין הבחירה, שזהו ענין התלוי בעבודת האדם באופן של יגיעה, שיבחר מרצונו בדרך החיים והטוב (ולא להיפך רח"ל); ולכן אין זה באופן של נהמא דכיסופא¹⁵, שמקבל מלמעלה בדרך מתנה, אלא ענין שנעשה ע"י עבודה דוקא.

אמנם, אע"פ שהמעלה של שתיים לגבי אחד היא מעלה גדולה (ענין הבחירה ע"י עבודה כו'), אין זה מגיע למעלה של שלישי (שזהו מה שנפעל ע"י מ"ת) — שלא זו בלבד שצריך לבחור בין שני ענינים שמגדלים זל"ז, אלקות ועולם, אלא שע"י העבודה נעשה ענין שלישי, מציאות חדשה — שהעולם אינו מנגד אלא נעשה מציאות אחת עם אלקות¹⁶.

ג. וביאור הענין:

איתא במדרש¹⁷ שקודם מ"ת היו עליונים בפני עצמם ותחתונים בפני עצמם, ומ"ת פעל חיבור עליונים ותחתונים, היינו, שאין זה באופן שהעליון נשאר למעלה והתחתון נשאר למטה, ורק אינם מנגדים זל"ז, אלא יתירה מזה — שהתחתון נעשה עליון; לא רק שיש שני דברים, "החיים והטוב" וההיפך מזה, "ובחרת בחיים" — שזוהי רק התחלת העבודה, אבל לאח"ז נעשה ענין נעלה יותר — שהעולם לא רק אינו מנגד לאלקות, אלא מתאחד עם אלקות.

(11) פדר"א רפ"ג. צו ז, רע"ד. ובכ"מ.
 (12) ראה ע"ח ש"א ענף ב. (16) ראה גם לקו"ש ח"ב ע' 301 ואילך.
 (13) ואתחנן ד, לה. חכ"א ע' 111. ע' 117. וש"נ.
 (14) נצבים ל, טריט.
 (15) ראה ירושלמי ערלה פ"א ה"ג. לקו"ת טו. ועוד.

של "תלמיד חכם" שנרגש אצלו תמיד שמלבד הבורא ית' "הכל מקבלים כו'", שזהו"ע הביטולן — כי, שלילת ענין הגאווה מכל וכל היא רק בנוגע לענינים שאינם שייכים לקדושה, אבל בנוגע לעבודת ה' יש צורך לפעמים בענין של גאווה; תלמיד חכם — די לו בשמינית שבשמינית, ומי שאינו ת"ח — יותר מזה כו'.

יב. ופרשת "בחוקותי" — ענין החקיקה:

גם כשיהודי לא אוהז עדיין בענין ההליכה ("תלכו"), וחושב כיצד יוכל לעבוד עבודתו — אומרים לו שישנו הענין ד"בחוקותי", מלשון חקיקה,

— כידוע החילוק שבין אותיות החקיקה לאותיות הכתיבה¹⁸, שאותיות הכתובים בדיו על הקלף הם מציאות בפני עצמה ממציאות הקלף, ואפשר להפרידם — לגרר את הדיו מהקלף, שאז תתבטל אמנם מציאות האותיות, אבל מציאות הקלף והדיו תישאר בשלימות; משא"כ באותיות שחקוקים ע"ג האבן, אי אפשר להפריד את האותיות מהאבן, כיון שהם מציאות אחת עם מציאות האבן, והדרך היחידה לבטל את האותיות היא ע"ז שמבטלים את מציאות האבן —

עניני כחות אלקיים שחקוקים בנפשו, בשכלו ובמדותיו כו', שהם מציאות אחת עמו, ואי אפשר ליטול אותם ממנו, כיון שזוהי המציאות שלו, ומצד ענינים אלו יש ביכלתו לעבוד עבודתו, עד שיגיע למעמד ומצב ד"תלכו".

ועד¹⁸ שמגיעים לחומש הפקודים, שבו מונים כאו"א מישראל "מתוך חיבתן"¹⁹, "חיבה יתירה נודעת להם"²⁰, והמנין הוא ע"י משה ואהרן²¹ — שושבינא דמלכא ושושבינא דמטרוניא²², ועד שבאים ל"אוהל מועד"²³, שזהו הענין ד"ושכנתי בתוכם"²⁴ — כן תהי' לנו.

* * *

יג. מאמר (כעין שיחה) ד"ה אם בחוקותי תלכו.

* * *

(78) חסר קישור והמשך הדברים (המו"2). (82) זהר ח"א רסו, ב. ח"ב מט, ב. ח"ג כ, א (ברע"מ). נג, ב. ערה, ב.
 (79) פרש"י ר"פ במדבר.
 (80) אבות פ"ג מ"ד.
 (81) ר"פ במדבר.
 (83) תרומה כה, ח.

של "ירחא תליתאי" — יכול יהודי לחשוב: מה לי ולעבודה נעלית כזו?! ועל זה אומרים לו שהתחלה צריכה להיות באופן ד"בהר", שהו"ע של הגבהה והתנשאות, היינו, שיעשה זאת מצד ידיעת מעלתו, ש"למעשה ידיך תכסוף"⁶⁶, וכיו"ב, מתוך "שמינית שבשמינית" של גאווה.⁶⁷

[ואע"פ שזהו ענין שלא לשמה — הרי באופן כזה צריכה להיות התחלת העבודה, כמארו"ל "לעולם יעסוק אדם בתומ"צ אע"פ שלא לשמה"⁶⁸, ו"מעיקרא כי עביד איניש אדעתא דנפשי קא עביד"⁶⁹, בשבילו ולצרכו, ורק לאח"ז יגיע לעבודה לשמה ("שמתוך שלא לשמה בא לשמה"⁶⁸), וכמ"ש הרמב"ם בסוף הלכות תשובה⁷⁰: "כשמלמדין את הקטנים .. אין מלמדין אותן אלא לעבוד מיראה וכדי לקבל שכר, עד שתרבה דעתן כו", וכפי שמאריך בזה בפירוש המשניות⁷¹, שתחלה מבייחיים לו אגוזים או מנעלים כו', ואח"כ לומד בשביל תאוות הממון, ואח"כ בשביל לקבל שכר בעוה"ב, עד שמגיע ללימוד התורה לשמה.

ועד שבהכרח להתחיל באופן דשלא לשמה, כיון שלולי זאת יכולים לבוא לענין הפכי — כפי שמצינו במפרשי המשנה⁷² בנוגע לצדוק ובייתוס, שהטעות שלהם התחילה מזה ששמעו מרבם, שהי' תנא גדול: "אל תהיו כעבדים המשמשים את הרב על מנת לקבל פרס, אלא .. שלא על מנת לקבל פרס"⁷³, וכיון שרצו מיד לפעול זאת בעצמם ועדיין לא אחזו בכך ("זיי האבן נאך ניט געהאלטן דערביי"), הרי זה פעל אצלם שבירה, ועד שטענו: "אפשר פועל עושה מלאכה כל היום וטורח ולערב אינו מקבל פרס", ובגלל זה "יצאו למינות כו"⁷⁴; ולכן בהכרח להתחיל באופן דשלא לשמה דוקא, ובלשון הכתוב⁷⁵: "חנוך לנער על פי דרכו", ואז יכולים להבטיח ש"גם כי יזקין לא יסור ממנה".]

ואין זה בסתירה לפס"ד השו"ע⁷⁶ ששולל מדת הגאווה לגמרי, אפילו לא שמינית שבשמינית, ובפרט ע"פ חסידות ששוללת בתכלית את ענין הישות [ובמיוחד בנוגע לתלמיד חכם, וכפתגם החוות דעת⁷⁷ שענינו

(66) איוב יד, טו. וראה של"ה שער הגדול כט, ב ואילך. עבוה"ק חלק העבודה בתחלתו.
(67) סוטה ה, א וראה תו"א מג"א צא, ב.
(68) פסחים ג, ב. וש"נ.
(69) שם סח, סע"ב.
(70) פ"י ה"ה.
(71) סנהדרין ר"פ חלק.
(72) פ"י הרע"ב אבות פ"א מי"א.
(73) שם מ"ג.
(74) אבות דר"נ פ"ה, ב.
(75) משלי כב, ו.
(76) ראה שו"ע אדה"ז או"ח סקנ"ה סוס"א. סקנ"ו ס"ג. וש"נ.
(77) בהקדמה לחידושים וביאורים ליו"ד. וראה גם תו"מ חל"ה ע' 316. וש"נ.

ובאותיות של תורת החסידות¹⁸ — שהחידוש דמ"ת לגבי עבודת האבות (ש"מצות שעשו לפניך האבות ריחות היו"¹⁹), שעבודת האבות היתה רק לפעול שהעולם לא ינגד לאלקות,

ולכן, המצוות שקיימו האבות לא חדרו את גשמיות הדבר, והיינו, שהן אמת שיעקב פעל ההמשכות דמצות תפילין ע"י המקלות²⁰, וכן יצחק פעל ענין ההעלאה מלמטה למעלה ע"י חפירת הבארות²¹, וכן אברהם פעל פעולת מדת החסד ("עומד ומשמש במקומי"²²) ע"י הכנסת אורחים, כיון שפעלו שהעולם לא ינגד לאלקות, אבל אעפ"כ, לא נעשה שינוי בדבר הגשמי שבו קיימו את המצוות (במקלות, או בבארות, או אצל הערביים שעמהם קיים אברהם הכנסת אורחים), שלא נשאר בהם קדושה,

וכיון שלא נשאר קדושה בדבר הגשמי לאחר קיום המצוה, הרי מובן, שגם בשעת מעשה לא חדרה הקדושה את הדבר הגשמי, כי, אם בשעת מעשה היתה הקדושה חודרת בדבר הגשמי, הרי ע"פ הכלל שקדושה אינה זזה ממקומה²³, הי' צריך להשאר אח"כ רושם עכ"פ (וע"פ משמעות דברי רבינו הזקן באגה"ק²⁴ — יותר מאשר רושם בלבד).

וכל זה — לפי שקודם מ"ת היו העליונים ותחתונים שני דברים נפרדים, והעבודה היתה רק לפעול שהעולם לא ינגד לאלקות; ואילו החידוש דמ"ת הוא — שהתחתון נעשה מציאות אחת עם העליון.

ולכן מצינו בנוגע ל"יום הששי" — כדברי הגמרא³ שקאי על מ"ת (הששי המיוחד .. ששי בסיון שנתנה בו תורה)⁴ — שנאמר בו²⁵ "והנה טוב מאד", ודרשו רז"ל²⁶ "זה מלאך כו" (דהיפך החיים), שמהפכים אותו להיות "טוב מאד".

וזהו גם מה שנפעל עי"ז שהתחתון מתאחד עם העליון, שיש בזה עליו לגבי העליון כפי שהוא מצד עצמו; וכמו בעבודת האדם, שכאשר פועלים הענין ד"ואהבת את ה' אלקיך בכל לבבך"²⁷, "בשני יצריך"²⁸, לא רק נפש האלקית, אלא גם נפש הבהמית, אזי נעשה ענין נעלה יותר, מציאות חדשה — "בכל מאדך"²⁷.

(18) ראה לקו"ש ח"ח ע' 58 ואילך. וש"נ.
(19) שהש"ר פ"א, ג (א).
(20) ראה זח"א קסא, ב ואילך. ועוד.
(21) ראה תו"א ר"פ תולדות. ובכ"מ.
(22) ס' הבהיר סקצ"א (זח"א בהשמטות
(23) רסד, רע"ב) — הובא ונת' בפרסד שכ"ב פ"ד.
(24) ראה ע"ח ש"ד פ"ג. של"ד פ"ג. של"ה פ"א.
(25) ביאור לסו"ך (קמז, א).
(26) בראשית א, לא.
(27) ב"ר פ"ט, יו"ד.
(28) ואתחנן ו, ה.
(28) ברכות רפ"ט. ספרי ופרש"י עה"פ.

ד. וזוהי מעלת חודש השלישי, "ירחא תליתאי" לגבי חודש הראשון וחודש השני:

מבואר בלקו"ת בדרושי במדבר סיני²⁹, שבחודש הראשון, חודש ניסן, היתה יציאת מצרים, שכל ענינה הוא רק מלמעלה כו', ואילו המטה נשאר במעמד ומצב בלתי־רצוי, שלכן הוצרכה להיות היציאה ממצרים באופן ד"כ ברח העם³⁰.

ואח"כ בא חודש השני, חודש אייר, שענינו הוא העבודה דספירת העומר, שאז מתחילה העבודה שמצד המטה — "אחריך נרוצה"³¹; אבל עדיין הרי זה באופן שהמטה נשאר מציאות בפ"ע, כך שיש עדיין שני ענינים: מעלה ומטה. ולכן נקרא "אחריך", בחי' אחוריים בלבד.

ולאח"ז בא חודש השלישי, חודש סיון, שבו הוא החידוש דמ"ת — שהעבודה היא באופן שנעשית מציאות שלישית — שהמעלה והמטה נעשים מציאות אחת.

ה. ויש להוסיף ולהעיר:

גם בנוגע לעבודת המטה שבחודש אייר, יש צורך בסיוע של הקב"ה — שהרי "יצרו של אדם מתגבר עליו... ואלמלא הקב"ה שעוזר לו אינו יכול לו"³²; ובדאי שיהודי מכיר בכך, ומודה להקב"ה על הסיוע בעבודתו.

וכמו"כ גם בנוגע לעבודה שהמעלה והמטה נעשים מציאות אחת, שדורשת נתינת כח למעלה, שהרי הענין דמ"ת הי' באופן ד"אני המתחיל, שנאמר³³ וירד ה' על הר סיני¹⁷.

אבל ענין זה הוא באופן אחר מיצי"מ ש'נגלה עליהם הקב"ה בכבודו ובעצמו וגאלם³⁴, כי, הגילוי ביצי"מ הי' לפני שהתחיל זיכוך העולם, משא"כ הגילוי שבמ"ת הי' לאחרי שכבר התחיל זיכוך העולם (ע"י ספה"ע), ולכן יכול מ"ת לפעול שהעולם יהי' מציאות אחת עם אלקות, שזוהי תכלית השלימות של העולם שתהי' לעתיד לבוא, שאלקות יהי' בגילוי בעולם, כמ"ש³⁵ ונגלה כבוד ה' וראו כל בשר גו"י, וכפי שמבאר רבינו הזקן בתניא³⁶ ש"כבר הי' לעולמים מעין זה בשעת מתן תורה".

לכל עניני העולם שאינם קדושה ואלקות, והיינו, שלא זו בלבד שאין לו עסק עמהם, אלא עוד זאת, שהוא שונא את עצם מציאותם שמבלבלת אותו, שכן, כיצד יתכן שיש בעולם מציאות שאינה קדושה ואלקות?!... אמנם, עבודה זו דורשת הכנה — שהרי היצה"ר, שהוא "אומן במלאכתו"⁶³, בא אליו בטענה: הרי אתה יודע מעמדך ומצבך ("בא וואָס דו האַלסט"), וא"כ, מה לך ("ווי קומסט דו", "ווי קומט צו דיר") ולאופן העבודה ד"סיני?! ויתכן שכשיעשה חשבון צדק, תתעורר אצלו גופא הטענה "מי אני ומה אני", שיהי' שייך לעבודה ד"סיני".

ולכן יש צורך בענין ד"בהר", שהו"ע של הגבהה והתנשאות (בדוגמת ההר שגבוה מכל מה שמסביבו) — שיהי' אצלו התוקף שלא להתפעל משום חשבון, אפילו לא חשבון צדק, אלא להמשיך בעבודתו⁶⁴. ונמצא, שהעיקר הוא הענין ד"סיני", שזוהי העבודה עצמה, ואילו הענין ד"בהר" הוא רק הכנה לזה.

וכיון שכן, היתה הפרשה צריכה להקרא בשם "סיני", ולא בשם "בהר"?

ועד"ז בנוגע לפרשת בחוקותי, שנקראת ע"ש התחלתה — "אם בחוקותי תלכו":

העיקר הוא לכאורה הענין ד"תלכו", כיון שבענין ההליכה מתבטא כללות ענין העבודה — שלא להשאר לעמוד על עמדו, אלא להיות "מהלך". והנתינת כח לזה הוא הענין ד"בחוקותי", שמשמעותו שכל הענינים הם אצלו באופן של חקיקה (כמבואר בדרושי פ' בחוקותי⁶⁵).

וכיון שכן, היתה הפרשה צריכה להקרא בשם "תלכו", ולא בשם "בחוקותי"?

והביאור בזה — שבזמן שקוראים הפרשיות בהר־בחוקותי אוזח יהודי בעבודתו במעמד ומצב שלפני מ"ת, כך, שאינו אוזח עדיין בעבודה ד"סיני", ואעפ"כ אומרים לו שצריך להיות הענין ד"בהר"; וכמו"כ אינו אוזח אוזח עדיין בעבודה ד"תלכו", ואעפ"כ צריך להיות אצלו הענין ד"בחוקותי", כדלקמן.

יא. פרשת "בהר" — הגבהה והתנשאות:

כשמגיע שבת מברכים חודש סיון, וצריך להתחיל בעבודה הגדולה

(29) במדבר ג, א. וראה גם ויקרא ג, א.

(30) בשלח יד, ה. וראה תניא ספלא.

(31) שה"ש א, ד. וראה לקו"ת ויקרא שם

ג, ג ואילך.

(32) סוכה נב, רע"ב. וש"נ.

(33) יתרו יט, כ.

(34) נוסח הגש"פ.

(35) ישע"י מ, ה.

(36) פל"ו (מו, א).

(63) ראה שבת קה, ב. וש"נ.

(65) לקו"ת ריש פרשתנו.

(64) ראה לקו"ת במדבר טו, ג. ובכ"מ.

בקרוב ממש, ע"י ההכנה עתה, ובפרט בימים שלפני מ"ת שבהם מתכוננים לקבלת התורה, שתהי' — כלשון הידוע⁵⁸ — בשמחה ובפנימיות.

* * *

ט. דובר כבר כמ"פ שגם פרטי הענינים שבתורה הם בדיוק, ולכן, יש ללמוד הוראה לא רק מכללות הענין, אלא גם מהפרטים שבו, כיון שכל פרט הוא גם תורה — הוראה⁵⁹.

ובנוגע לעניננו:

ההוראה האמורה לעיל היא הוראה כללית ששייך לשבת מברכים סיון בכל שנה ושנה; אבל יש גם חילוקים משנה לשנה באופן הקביעות דשבת מברכים סיון בנוגע לפרשת השבוע — פ' במדבר, פ' בחוקותי, או פ' בהר־בחוקותי, כבקביעות שנה זו, ומזה גופא מובן, שבהתאם לכך צריך להיות שינוי באופן העבודה דשבת מברכים סיון בשנה זו, ע"פ לימוד ההוראה מפרשת השבוע.

ובפרט ע"פ פתגם רבינו הזקן⁶⁰ שצריך "לחיות" עם פרשת השבוע, ובמיוחד ביום השבת, שיש לו שייכות לא רק לחלק הפרשה המכוון ליום זה (משביעי עד סוף הפרשה), כמו כל ימי השבוע, אלא לכל הפרשה, כיון שביום השבת קורין את כל הפרשה.

ובנדוד, הנה בשתי הפרשיות בהר בחוקותי יש כו"כ ענינים, אבל התוכן של כל הפרשה יכולים לידע משם הפרשה — כפי שמבאר רבינו הזקן בשער היחוד והאמונה⁴¹, ש"שמו אשר יקראו לו בלה"ק הוא כלי לחיות כו", וכפי' הבעש"ט על הפסוק⁴² "לעולם ה' דברך נצב בשמים", שתיבות ואותיות אלו הן החיות שמחיי' ומהוה את הדבר, ומזה מובן שהשמות "בהר" ו"בחוקותי" הם החיות והתוכן של פרשיות אלו.

י. בנוגע לשמות הפרשיות בהר־בחוקותי — צריך להבין⁶¹:

פרשת בהר נקראת ע"ש התחלתה: "בהר סיני". ולכאורה, העיקר בזה הוא הענין ד"סיני", ואילו "בהר" הוא רק הקדמה ל"סיני", כי:

השם "סיני" הוא ע"ש ש"ירדה שנאה לעכו"ם כו"⁶² — שנאה

ו. וההוראה מזה — כמו כל ענין שצריך ללמוד ממנו הוראה, כתורת הבעש"ט³⁷ שכל דבר שיהודי מתוודע אליו צריך לכל לראש ללמוד ממנו בנוגע לעבודתו:

כשיהודי מתחיל לעבוד עבודתו, בא אליו היצה"ר עם שאלה:

הקב"ה העמיד אותך בתור בשם־ודם שנמצא (לא ח"ו במקרה, "בקרי"³⁸, אלא ברצונו ית') במיצרים וגבולים, בעוה"ז הגשמי והחומרי, ובמעמד ומצב ש"אתם המעט מכל העמים"³⁹.

— הן אמת ש"בעשרה מאמרות נברא העולם"⁴⁰, ולא רק בהתחלת הבריאה, אלא גם עכשיו, כפי שמבאר רבינו הזקן בשער היחוד והאמונה⁴¹: "דהנה כתיב⁴² לעולם ה' דברך נצב בשמים, ופי' הבעש"ט ז"ל וכו'", שהאותיות של עשרה המאמרות מהווים את כל העולם בכל רגע, אבל מה שנברא הוא "עולם", שמעלים⁴³ ומסתיר שלא יראו זאת.

וכיון ש"חוקות שמים וארץ" .. שמת"⁴⁴, היינו, שהקב"ה בעצמו קבע "חוקות שמים וארץ" באופן כזה — כיצד אתה יכול לצאת ("ארויסקריכן") מהגדרים שהקב"ה בעצמו קבע אותם? — הרי אי אפשר להתייצב נגד הקב"ה!?

ועל זה אומרים לו:

לכל לראש ישנו בחודש ניסן הענין דיצי"מ, כך, שאין זה באופן שהיהודי בעצמו צריך לצאת מהמיצרים וגבולים, אלא ענין זה הוא באופן ד"אני המתחיל"⁴¹, שהקב"ה מוציא אותו — "נגלה עליהם מלך מלכי המלכים הקב"ה וגאלם"⁴⁴, והיינו, שענין זה הי' "לא ע"י מלאך וכו' ולא ע"י שליח, אלא הקב"ה בכבודו ובעצמו"⁴⁴ — לא כפי שהקב"ה הוא בעולם האצילות, אלא "בכבודו ובעצמו"!

וכמובן בשכל הפשוט, גם למי שאינו שייך להשגות גדולות, שהקב"ה שברא את העולם הוא בעה"ב על העולם ויכול לעשות בו כרצונו, כפי שרואים במוחש אצל האדם בנוגע למעשה ידיו, ועאכו"כ בנוגע למעשה ידיו של הקב"ה.

וכיון שכך, הרי בשעה שהקב"ה מוציא אותו מכל המדידות וההגבלות — הרי הוא במעמד ומצב שאין לו הגבלות כלל!

(40) אבות רפ"ה — פרק דשבת זו.
(41) בתחלתו.
(42) תהלים קיט, פט.
(43) ראה לקו"ת שלח לו, ד. ובכ"מ.
(44) ירמי' לג, כה.

(37) ראה כש"ט בהוספות סרכ"ג ואילך.
(38) נעתק ב"היום יום" ט אייר.
(39) לשון הכתוב — פרשתנו (בחוקותי) כו, כד. וראה רמב"ם הל' תעניות פ"א ה"ג.
(40) ואתחנן ז, ז.

ב"היום יום" ב חשוון).

(58) ראה גם

(59) ראה רד"ק לתהלים יט, ח. גו"א ר"פ בראשית (בשם הרד"ק). זח"ג נג, ב.
(60) סה"ש תש"ב ע' 29 ואילך (נעתק וש"נ.
(61) ראה גם לקו"ש חכ"ב ע' 159 ואילך.
(62) שבת פט, א"ב.

אבל זוהי רק ההתחלה, שהקב"ה מוציא אותו ממצרים, היינו, שמוציא את הניצוץ האלקי שבו — "חלק אלקה ממעל (ובהוספת תיבת) ממש" ⁴⁵ — מכל המיצרים והגבולים.

ולאח"ז מתחילה העבודה של ספירת העומר — שצריך להתחיל לעבוד בעצמו בבירור נפשו הבהמית, באופן של יגיעה כו', לפעול שלא תהי' מנגד שמעלים ומסתיר בעבודת ה', שזוהי העבודה של חודש אייר. אמנם, עבודה זו היא עדיין באופן שנפשו האלקית ונפשו הבהמית הם שני ענינים בפני עצמם.

ולכן צריכה להיות לאח"ז העבודה דחודש סיון, חודש השלישי, שבו הוא החידוש דמ"ת — שהעולם נעשה מציאות אחת עם אלקות.

ז. וזוהי ההוראה לכאו"א מישראל — שכאשר מתחיל עבודתו, בנוגע לעצמו או בנוגע להזולת, עליו לדעת שישנו סדר בעבודה — לא לדלג מיד לענין של מ"ת, אלא לילך בסדר והדרגה:

לכל לראש יש לו את הענינים שבאים מלמעלה — שבא הקב"ה בכבודו ובעצמו ומוציא את כל אחד מישראל מכל המיצרים וגבולים, שזהו ענין שקודם לכל עבודה, שאינו תלוי בעבודתו, אלא ענין שבא מלמעלה, בגלל היותו "חלק אלקה ממעל ממש".

ולאח"ז מתחילה עבודתו, אבל בסדר מסודר, מדרגא לדרגא [לפעמים בדרך הוראת שעה יש צורך לדלג מיד באופן שבאינ-ערוך, אבל ע"ד הרגיל צ"ל העבודה בסדר מסודר], לילך ב"סולם" ש"מוצב ארצה וראשו מגיע השמימה" ⁴⁶ משליכה לשליכה, מדרגא לדרגא — כמודגש בספה"ע, שסופר יום אחרי יום, וכל כ"ד שעות ניתוסף אצלו עוד יום, אבל רק יום אחד ולא יותר (שהרי אסור לספור יותר מאשר יום אחד).

[ולהעיר שכאן רואים ענין שהוא היפך הכלל ש"מדה טובה מרובה ממדת כו" ⁴⁷ — שהרי אם מחסיר ואינו סופר יום אחד, אזי נחסר אצלו כל ענין הספירה, ⁴⁸ ואילו בשעה שסופר, יש לו רק יום אחד].

וזוהי כללות העבודה של חודש אייר — שלאחרי שישנם הענינים שנותנים מלמעלה, אזי מתחילה העבודה מצד המטה, שמתעלה מדרגא לדרגא בסדר מסודר.

(45) תניא רפ"ב. (48) ראה שו"ע אדה"ז או"ח סתפ"ט סכ"ג. וש"נ. (46) ויצא כח, יב. (47) יומא עו, א. וש"נ.

ועי"ז בא אח"כ לענין נעלה יותר — שלא זו בלבד שפועל בעבודתו שהעולם לא יעלים ויסתיר על אלקות, אלא פועל מציאות חדשה — שהעולם יהי' מציאות אחת עם אלקות, שזהו מה שנפעל במ"ת.

ח. וכיון שכל הענינים של מ"ת חוזרים ונשנים ב"זמן מתן תורתנו" בכל שנה ושנה — הנה בבוא שבת מברכים חודש סיון, שבו נמשכת ברכה [ככל פרטי הענינים שבנוסח ברכת החודש, וכהסיוס "ונאמר אמן" ⁴⁹, שכן יקום] ונתנת כח לר"ח סיון, עליו נאמר ⁵⁰ "ביום הזה (לא היום דמ"ת, אלא ר"ח) באו מדבר סיני", שאז מתחיל כבר הענין ד"מדבר סיני", שזהו"ע דמ"ת, מתחילה להאיר ("שיינען") אצל יהודי ההוראה מכללות הענין דמ"ת [וכפתגם כ"ק מו"ח אדמו"ר ⁵¹ ש"אורייתא" הוא מלשון "אור ייתא", "מיט וואָס גייט מען אַוועק און וואָס נעמט מען מיט זיך"], שצריך להגיע לדרגא כזו שלא זו בלבד שהעולם לא ינגד לאלקות, אלא לפעול שינוי בעולם עד שיהפוך להיות מציאות אחת עם אלקות.

ובאותיות פשוטות:

אין הכוונה שבשעה שיהודי לומד ומתפלל הרי הוא אדם אחד, ובשעה שאוכל ושותה הרי הוא אדם אחר, אלא כפי שמ"ת פועל הענין ד"שלישי" — שהתחתון נעשה מציאות אחת עם העליון, שלכן העבודה היא באופן ש"בכל דרכיך דעהו" ⁵², היינו, ש"בכל דרכיך", גם בעניני העולם [בכל עשר הענינים שמונה הרמב"ם ⁵³ שבהם "החכם ניכר"], נעשה הענין ד"דעהו", "דע את אלקי אביך" ⁵⁴, וכיון שענין הדעת הוא מלשון התקשרות והתחברות (כפי שמבאר רבינו הזקן בתניא ⁵⁵), הרי זה באופן שנעשה מציאות אחת עם אלקות.

ועד שבאים לשלימות דלעתיד לבוא, שאז יקויים היעוד ⁵⁶ "מלאה הארץ דעה את הוי' כמים לים מכסים", כפי שמביא הרמב"ם בסוף הלי' מלכים, לאחרי הקדמת אריכות הדברים ⁵⁷ ש"יעמוד מלך מבית דוד וכו' וילחם מלחמות ה' .. והצליח ובנה מקדש במקומו וקבץ נדחי ישראל", שזהו משיח צדקנו (כפי שמסיים שם: "הרי זה משיח כו'"), יבוא ויגאלנו

(49) ובפרט ע"פ הידוע ש"אמן" וש"נ.

בנימטריא הוי' אדני' (פע"ח שי"א רפ"א. (53) הלי' דעות רפ"ה. וראה גם

וראה תו"מ סה"מ תשרי ע' קמח. וש"נ). (54) דברי הימים-א כח, ט.

(50) יתרו יט, א. וראה תו"א יתרו סז, ג.

(51) ספ"ג. (52) סה"ש תש"ד ריש ע' 116.

(53) ישע"י יא, ט. (54) משלי ג, ו. וראה לקו"ש ח"י ע' 104.

(55) ספ"א. (56) ספ"א.